

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719202425
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:6719202425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti súdu o t.č. plnoletú P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky a maloletého H. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, deti matky E.. E. D., nar. X.X.XXXX, trvale bytom F., P. XXX/XX a otca E. M., nar. X.X.XXXX, trvale bytom F., S. XXX/XX, zastúpený: Mgr. Štefan Slováčik, advokát so sídlom Nitra, Mostná ul. 46, o návrhu matky na zvýšenie výživného na deti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 11. novembra 2019 č.k. 11P/193/2019- 201, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého H. M., nar. XX.XX.XXXX, vo výroku, ktorým súd určil ročné výživné, ako aj vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 13P/255/2012-29 zo dňa 4.10.2012 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletého H. M., nar. XX.XX.XXXX tak, že vyživovaciu povinnosť otca na maloletého zvýšil zo sumy 100 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne od 1.5.2019, ktoré výživné je otec dieťaťa povinný platiť k rukám matky dieťaťa vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred. Ďalším výrokom určil ročné výživné, ktoré zo strany otca pre maloletého H. M., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 1.5.2019 do 31.10.2019 predstavuje sumu 600 eur a túto súd povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Konanie v časti návrhu o zvýšenia výživného zo strany otca na medzičasom plnoletú P. M., nar. XX.X.XXXX zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1 -5, § 63 ods. 1,2 § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj zisteným skutkovým stavom, z ktorého vyplynulo, že naposledy boli upravené práva a povinnosti k maloletým deťom rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/255/2012- 29 zo dňa 4.10.2012. Manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené a deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný na výživné sumou 100 eur mesačne na každé dieťa jednotlivito. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti matka bývala ešte spolu s manželom v jednej domácnosti. Matka poberala rodičovský príspevok a prídavky na deti spolu vo výške 278 eur mesačne. Maloletá dcéra P. navštevovala 6. ročnú základnej školy. Otec detí pracoval v Nemecku ako živnostník v oblasti klampiarskych a zámočníckych prác a jeho priemerný mesačný príjem bol 680 eur v čistom. Otec mal s matkou v spoluvlastníctve byt v ktorom bývali na Slovenku a byt v ktorom bývala otcova stará matka. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že v súčasnosti matka býva spolu so svojím priateľom a maloletým synom

H. v dvojizbovom byte, ktorý je v jej vlastníctve. Otec dcére uhrádza jej potreby, preto už plnoletá dcéra P. nežiada výživné a návrh vzala vo vzťahu k svojej osobe späť. E. H. navštevuje druhý ročník ZŠ Q. v F.. Matka detí je zamestnaná ako učiteľka na základnej škole s priemerným čistým mesačným príjmom 812,71 eura. Matkin priateľ prispieva na domácnosť hradením polovice výdavkov. Pomery na strane otca detí v súčasnosti sú tiež zmenené, pretože tento býva so svojou priateľkou v H. T. v byte, ktorý patrí jeho priateľke. Otec stále podniká v oblasti klampiarskych prác, pričom pracuje v Nemecku pre firmu, ktorej vystavuje faktúry. Podľa svojho vyjadrenia má príjem z výkonu tejto práce okolo 1100 eur mesačne v čistom. Do Sociálnej poisťovne platí poisťné vo výške 359,25 eur mesačne a na zdravotné poistenie sumu 150 eur mesačne. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že otec detí je výlučným vlastníkom bytu, ktorý sa nachádza v C., kde býva jeho stará matka a má tam právo doživotného byvania a zároveň vlastní pozemok na P. o výmere 700 m², na ktorého kúpu si otec vzal úver od SLSP a.s. vo výške 95 000 eur a platí splátku vo výške 450 eur.

1.3 Na základe týchto zistení súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne. Medzičasom plnoletá dcéra P. ako účastníka konania vzala návrh ohľadom zvýšenia výživného na svoju osobu späť, preto konanie v tejto časti zastavil a zaoberal sa len pomermi vo vzťahu k maloletému H.. Poukázal na to, že došlo k zmene pomerov na strane maloletého H., ale aj na strane jeho rodičov. Maloletý H. je o sedem rokov starší oproti času poslednej úpravy, keď bol v útlom veku. Aktuálne maloletý navštevuje 2. ročník základnej školy a nevyhnutne sa zvýšili výdavky v súvislosti s návštevou školy ohľadom poplatkov za školu, školské potreby, oblečenie, obuv, stravu, voľnočasové záujmy maloletého. Súd uviedol, že aj pomery na strane otca detí sa od času poslednej úpravy výživného zmenili v oblasti príjmovej a majetkovej v pozitívnom smere. Otec tak ako v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti podniká v oblasti klampiarskych a zámočníckych prác od roku 2003 pre zamestnávateľa v Nemecku. Čistý mesačný príjem otec vyčíslil v sume 1100 eur mesačne v čistom. Poukázal aj na skutočnosť, že otec nadobudol nehnuteľnosť - stavebný pozemok, ktorý financoval v rámci hypotekárneho úveru vo výške 95000 eur. Otec dieťaťa teda investoval do nehnuteľnosti, čo znamená, že otec má "voľné" finančné prostriedky z podnikania. Zdôraznil, že nejde pritom vzhľadom k uvedenej investícii o nevyhnutný výdavok. Otec je tiež vlastníkom bytu kde býva jeho stará matka. Súd preto usúdil, že otec má možnosti, schopnosti a pomery na to, aby dokázal plniť vyživovaciu povinnosť v sume vyššej ako 100 eur mesačne. Uviedol, že matka maloletého syna oproti poslednej úprave vyživovacej povinnosti kedy bola na rodičovskej dovolenke aktuálne pracuje ako učiteľka s príjmom 812,71 eura priemerne mesačne v čistom, teda aj matke sa zvýšila schopnosť a možnosť podieľať sa na vyživovacej povinnosti vo vyššej výške. Dodal však, že svoj podiel na výžive syna matka vyvažuje výkonom osobnej starostlivosti o maloletého. Záverom uviedol, že vzhľadom na dokazovanie skutočnosti v pomeroch na stranách rodičov dieťaťa ako aj samotného mal. dieťaťa súd považoval za dôvodné zvýšiť výšku výživného zo strany otca na maloleté dieťa zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne. Možnosti a schopnosti otca dieťaťa tomuto dovoľujú, aby sa na výžive syna podieľal sumou 200 eur mesačne, keďže životná úroveň maloletého je odvodená aj od životnej úrovne otca dieťaťa, ktorú tento dosahuje príjmom z klampiarskych prác ako aj z vlastníctva nehnuteľného majetku.

1.4 Súd prvej inštancie určil aj ročné výživné od 1.5.2019 do 31. 10. 2019, ktoré predstavuje sumu 600 eur (1200 eur - 600 eur). Sumu ročného výživného 600 eur súd povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu matky maloletých detí na zvýšenie výživného nevyhoví, prípadne ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nedostatočné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Bol toho názoru, že súd neprihliadol na jeho finančnú situáciu, ktorá nie je priaznivá. V tejto súvislosti poukázal na svoje mesačné výdavky, dôvodiac, že si musel požičať od svojho zamestnávateľa peňažné prostriedky vo výške 20.000,- eur, ktoré mu postupne spláca. K vyjadreniu súdu o vlastníctve nehnuteľnosti uviedol, že súd nezohľadnil tú skutočnosť, že tento pozemok predáva a je v ponuke realitnej kancelárie. Mal za to, že súd pri rozhodovaní prehliadol skutočnosť, že okrem platenia výživného otec zabezpečuje všetky potreby pre syna a taktiež prispieva na výživu už plnoletej dcéry P. sumou 100,- eur. Zastal názor, že postup súdu v tomto konaní nebol správny. Záverom dodal, že všetky vyššie uvedené skutočnosti odôvodňujú určenie výživného v nižšej výške, než bolo určené súdom prvej inštancie. Podaním zo dňa 15.01.2020 otec dieťaťa doložil listinné dôkazy, ktorými preukazoval jeho zvýšené výdavky (výška nájomného 300,- eur a poskytnutá pôžička zamestnávateľom vo výške 20.000,- eur).

3. Matka maloletého dieťaťa vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca vyjadrila nesúhlas s tvrdením otca dieťaťa o strohom konštatovaní súdu, že návrh na zvýšenie výživného je len čiastočne dôvodný. V súvislosti s finančnou situáciou otca poukázala na to, že výdavky, ktoré otec uviedol na pojednávaní po ich konečnom súčte výrazne prevyšujú jeho mzdu (1.100,- eur). Poprela tvrdenie otca, že synovi kupoval aj nejaké veci na oblečenie. Uviedla, že otec mu okrem hračiek a sladkostí nekúpil nič. Dodala, že ak aj niečo synovi na oblečenie kúpi, nedá mu to na užívanie v mieste trvalého bydliska matky a dieťaťa, ale v mieste trvalého bydliska svojej priateľky. Skutočnosť, že nadobudnutú nehnuteľnosť otec predáva, mohol uviesť už na pojednávaní, čo neurobil. Záverom dodala, že súdu poskytla dostatočné množstvo dôkazov na zvýšenie výživného na mal. dieťa, niektoré z nich poskytol otec sám. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca maloletého dieťaťa uviedol, že navrhované zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k synovi je na základe vykonaného dokazovania v majetkových možnostiach a schopnostiach otca. Kolízny opatrovník sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a navrhol, aby odvolací súd odvolanie otca zamietol a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Podľa § 387 odsek 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 odsek 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Keďže odvolací súd dospel k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine a zistený skutkový stav správne posúdil po právnej stránke. Podstatnou skutočnosťou pre zmenu doterajšieho rozhodnutia o výživnom bolo zistenie takej zmeny pomerov na strane účastníkov, ktorá zmena by odôvodňovala zvýšenie výživného ako žiadala navrhovateľka, t.j. matka maloletého dieťaťa.

9. Predpokladom na zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov podstatného charakteru, v dôsledku ktorej je potrebné zmeniť aj výšku výživného. Súd prvej inštancie správne vychádzal zo zásady, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči maloletému dieťaťu nie je nemenné, a že v tomto prípade sú dané podmienky na zmenu rozhodnutia o výživnom. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď zisťoval okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzoval, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá prívodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie do materskej školy, prípadne začiatok povinnej školskej dochádzky. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa v nadväznosti na zmenu pomerov na strane niektorého z účastníkov konania posudzujú odôvodnené potreby oprávnených ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov povinných poskytovať výživu svojim deťom s tým, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy výživného v roku 2012 došlo k zmene pomerov na strane maloletého H., ktorá zmena odôvodňuje zvýšenie výživného. Výživné na maloleté dieťa nebolo zvýšené 7 rokov, ktorá skutočnosť sama o sebe zakladá odôvodnené zvýšenie výdavkov na stravu, ošatenie, hygienické potreby, voľnočasové aktivity, na krytie ktorých nemôže stačiť doterajšie výživné. Podstatnou zmenou na strane maloletého H. je to, že v súčasnosti je žiakom 2. ročníka základnej školy, s ktorou skutočnosťou sú tiež spojené ďalšie výdavky na školu a školské pomôcky. K zmene pomerov došlo aj na strane oboch rodičov, ktorým sa zvýšil príjem oproti

príjmu, ktorý dosahovali v čase posledného rozhodnutia o výživnom (matke z rodičovského príspevku a prídavkov na deti vo výške 278,- eur na mzdu vo výške 812,71 eura a u otca z 680,- eur na 1.100,- eur). Pokiaľ ide o námietku otca dieťaťa týkajúcej sa nehnuteľnosti - pozemku, ktorý ponúkol na predaj, odvolací súd zastáva názor, že predajom tejto nehnuteľnosti sa otcovi dieťaťa uvoľnia finančné prostriedky vo výške 400 eur mesačne, ktoré v súčasnosti vynakladal na splácanie úveru. Skutočnosť, že si od svojho zamestnávateľa v Nemecku požičal sumu 20 000 eur nemôže byť na ujmu maloletého pri určovaní výživovacej povinnosti, pretože táto je prvoradá a má prednosť pred všetkými ďalšími výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov otca H., súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, čo v tomto prípade predstavuje aj pôžička v sume 20 000 eur, v rámci ktorej otec ani neuviedol za akým účelom si ju od zamestnávateľa zobral. Otec dieťaťa si musel byť vedomý, že jeho vyživovacia povinnosť nebude po celú dobu rovnaká. Rastom dieťaťa sa výdavky na jeho výživu zvyšujú, čoho si musia byť vedomí obaja rodičia, teda aj ten, ktorý dieťa nemá zverené v osobnej starostlivosti.

11. Záverom odvolací súd uvádza, že obaja rodičia sú povinní podieľať sa na vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Súčasťou vyživovacej povinnosti je však aj osobná starostlivosť o maloleté deti. V danom prípade je to práve matka, ktorá sa o maloletého syna osobne stará, preto v jej prípade je do príspevku na výživu dieťaťa zahrnutá predovšetkým jej osobná starostlivosť, ktorá nie je zanedbateľná. V ďalšom sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov, ktoré súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil v napadnutom výroku, ktorým súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého H., vo výroku, ktorým súd určil ročné výživné, ako aj vo výroku o trovách konania.

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).